

Curcuma (Kurkumovník)

čeleď: Zingiberaceae

Rodové jméno bylo odvozeno od perského slova kurkum = žlutá. Roste v jihovýchodní Asii jako trvalka s přesahem do Číny a Austrálie. Stejně jako jiné zázvorníkové rostliny i kurkuma tvoří pod zemí hlíznaté oddenky. Dorůstá výšky i 1m. Listy jsou protáhlé, oválného tvaru. Kvete v přímém hroznovitém až klasnatém květenství o délce až 20cm s výraznými listeny po 2 - 5ti květech v různých barvách. Využívá se v potravinářství a v léčitelství. Nejznámějším druhem je *C. longa*. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Sawan Changmai'

Substrát potřebuje dobře propustný, písčitý, s výbornou drenáží. Vyhovují ji 20 - 30°C teplota a světlá místa bez přímého slunce. Zálivka postačí mírná a v průběhu podzimu ji postupně zcela zastavujte. Zbylé oddenky se přes zimu uskladní při teplotách 7 - 15°C. Hnojí se jednou za 14 dní tekutými hnojivy.

Množí se dělením oddenků.

Curcuma aeruginosa

Curcuma albicoma

Curcuma albiflora

Curcuma alismatifolia

oblasti: Kambodža, Thajsko

Pochází ze severního Thajska a Kambodže. Dorůstá výšky 0,5 - 1m. Pod zemí vytváří hlízovitý oddenek. Listy jsou šedozelené, široce kopinaté, na bázi opatřené pochvou a jsou umístěné pouze ve spodní části stonku. Květenství tvoří nápadné listeny, spodní jsou zelené, horní zpravidla růžové až růzovofialové, vlastní květy jsou drobné a bílorůžové.

Vyhovují ji traviny v řídkých listnatých lesích. Potřebuje teploty přesahující 15°C, ideálně 25 - 30°C, bohatou zálivku, pravidelné hnojení a na zimu se obojí pomalu zastaví a rostlina zatáhne. Oddenky se mohou přezimovat za teploty 10°C.

Množí se dělením trsů.

Curcuma amada

Curcuma amarissima

Curcuma angustifolia

oblasti: Himálaj, Nepál, Pákistán

Roste v Himálaji. Dorůstá výšky do 1,5m. Listy jsou dlouze řapíkaté, čepel je kopinatá a dlouhá 30cm. Květenství se objevuje před listy, fertilní listeny jsou zelené, na okraji růžové, vejčité, dlouhé 2 - 3cm a vlastní květy jsou žluté, Plody jsou červené a obsahují černé semeno.

Curcuma aromatica

Curcuma attenuata

Curcuma aurantiaca

Curcuma australasica

Curcuma bakeriana

Curcuma bhatii

Curcuma bicolor

Curcuma burttii

Curcuma caesia

Curcuma ceratotheca

Curcuma chuanezhu

Curcuma chuanhuangjiang

Curcuma chuanyujin

Curcuma cochinchinensis

Curcuma codonantha

Curcuma coerulea

Curcuma colorata

Curcuma comosa

Curcuma cordata

Curcuma coriacea

Curcuma decipiens

Curcuma ecalcarata

Curcuma ecomata

Curcuma elata

Curcuma euchroma

Curcuma exigua

Curcuma ferruginea

Curcuma flaviflora

Curcuma glans

Curcuma gracillima

Curcuma grandiflora

Curcuma haritha

Curcuma harmandii

Curcuma heyneana

Curcuma inodora (Kurkuma nevonná)

oblasti: Indie

Pochází z Indie.

Curcuma karnatakensis

Curcuma kudagensis

Curcuma kwangsiensis

Curcuma lanceolata

Curcuma larsenii

Curcuma latiflora

Curcuma latifolia

Curcuma leucorrhiza

Curcuma loerzingii

Curcuma longa (Kurkumovník dlouhý)

oblasti: Filipíny, Havajské ostrovy, Jáva, Pákistán, Portoriko, Tchaj-wan, V Indie, Vietnam

Roste v Indii a Vietnamu jako trvalka v trsech. Dorůstá výšky 0,5 - 1,5m. Pod zemí vytváří hlízovitý článkovitý oddenek o průměru 4cm na řezu se žlutooranžovou barvou. Listy jsou zelené, dlouze řapíkaté, široce kopinaté, dlouhé do 50cm a v mládí kornoutovité až svinuté. Květenství se vytváří na 15cm stvolu, je krátce hustě klasovité, tvořené světležlutými květy umístěnými v úžlabí bělavých až načervenalých listenů. Plodem je 3pouzdrá tobolka s chlopněmi obsahující mnoho semen. Kořen rostliny se využívá v potravinářství.

Vyhovuje mu lehká písčité vlhká půda, teplota v rozmezí 20 - 30°C a vysoká vzdušná vlhkost.

Množí se oddenkovými řízkami.

Curcuma longispica

Curcuma malabarica

Curcuma mangga

Curcuma meraukensis

Curcuma mutabilis

Curcuma neilgherrensis

Curcuma nilamburensis

Curcuma oligantha

Curcuma ornata

Curcuma parviflora

Curcuma parvula

Curcuma peethapushpa

Curcuma petiolata

Curcuma phaeocaulis

Curcuma pierreana

Curcuma plicata

Curcuma porphyrotaenia

Curcuma prakasha

Curcuma pseudomontana

Curcuma purpurascens

Curcuma purpurea

Curcuma raktakanta

Curcuma reclinata

Curcuma rhabdota

Curcuma rhomba

Curcuma roscoeana

Curcuma rubescens

Curcuma rubrobracteata

Curcuma sattayasaii

Curcuma sichuanensis

Curcuma singularis

Curcuma sparganiifolia

Curcuma stenochila

Curcuma strobilifera

Curcuma sulcata

Curcuma sumatrana

Curcuma sylvatica

Curcuma thalakaveriensis

Curcuma thorelii

Curcuma trichosantha

Curcuma vamana

Curcuma vellanikkarensis

Curcuma wenchowensis

Curcuma wenyujin

Curcuma xanthorrhiza

Curcuma yunnanensis

Curcuma zedoaria (Kurkumovník zedvorský)

oblasti: Florida

Curcuma zedoaroides

Další informace:

<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/135696-kurkuma>

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/kurkuma-curcuma/>

<http://www.celysvet.cz/kurkuma.php>

<https://www.rostliny.net/>